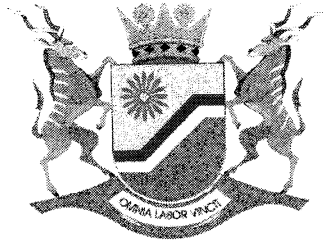

MPUMALANGA DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

GRAAD 12

VOORBEREIDENDE EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1

SEPTEMBER 2009

MEMORANDUM

Hierdie memorandum bestaan uit 6 bladsye.

MEMORANDUM

AFDELING A – KYK EN LEES BEGRIP

VRAAG 1

- 1.1 Gesonde Rooibostee (1)
- 1.2 C aan die onderkant (1)
- 1.3 Clanwilliam (1)
- 1.4 Diep, goed gedreineerde, suur en growwe sandgrond (2)
- 1.5 “hartland” (1)
- 1.5.1 “inheems” (1)
- 1.5.2 “handelspionier” (1)
- 1.6 Nee. Hy het self stalletjies opgerig. (2)
- 1.7 Ja. die mense kon self proe hoe dit smaak. (2)
- 1.8 Dit kan allergieë verlig wat baie ander kwale veroorsaak.
Dit help vir koliekbabas. (2)
- 1.9.1 **Onwaar**, “... plant met sy dun slap takkies en skerp naaldagtige blare.” (2)
- 1.9.2 **Waar**, “... inligtingsblaadjie oor die bereiding en die gebruike daarvan
gegee.” (2)
- 1.10 “medici wêreldwyd” (2)
- [20]**

VRAAG 2

- 2.1 Jou aanleg en Mintek se opleiding. (2)
- 2.2 “... goeie matrieksimbole vir wiskunde en wetenskap ” (2)
- 2.3 ‘n Salaris verdien. (1)
- 2.4 C geleerdes wat ver in die bedryf gevorder het. (1)
- 2.5 By die technikon (1)
- 2.6 **Waar**. “... jou teoretiese en praktiese kennis saam kan groei.” (2)
- 2.7 Hy sal as tegnikus aangestel word. (1)
- [10]**

TOTAAL AFDELING A: [30]

AFDELING B - OPSOMMING

- Vir TAT word punte soos volg toegeken:
  - 7 punte vir 7 feite
  - 2 punte vir taal
  - 1 punt indien getal woorde korrek aangedui is
- Penaliseer soos volg:
  - Taalfoute (grammatika, spelling en punktuasie):
    - trek soos volg van die 2 punte wat toegeken word vir taal, af.
    - 0-5 foute: geen penalisering
    - 6-10 foute: trek 1 punt af
    - 11 of meer foute: trek 2 punte af.
  - Vir direkte aanhalings van **volledige sinne** word daar soos volg gepenaliseer:
    - 1 – 3 volledige sinne aangehaal: geen penalisering
    - 4 – 5 volledige sinne aangehaal: trek 1 punt af
    - 6 – 7 volledige sinne aangehaal: trek 2 punte af

VRAAG 3

Opsomming

1. Skoenlappers eet nie, hulle drink net. / Is op 'n vloeistofdieet.
2. Skoenlappers drink nektar uit blomme en nie skoon water nie./ Hulle drink stowwe uit modderwater en verrottende vrugte.
3. Hul rus net en slaap nooit nie.
4. Hul het nie ooglede nie, hul oë bly altyd oop.
5. Hul het nie ore nie, net volhorings wat sensoriese organe is.
6. Hul kan van 8 tot 48 kilometer per uur vlieg.
7. Hul kan tot 300 meter hoog vlieg.

[10]

TOTAAL AFDELING B: [10]

AFDELING C - TAAL

VRAAG 4

4.1	
4.1.1	reis (1)
4.1.2	luukse (1)
4.1.3	gaste (1)
4.1.4	skilderagtige (1)
4.1.5	bagasie (1)
4.1.6	bussies (1)
4.1.7	sleepwa (1)
4.1.8	agtuur (1)
4.1.9	vroeë (1)
4.1.10	nuttig, geniet (1)
4.1.11	na (1)

4.1.12	haarfyn	(1)
4.1.13	jou	(1)
4.1.14	teleurstelling	(1)
4.1.15	opwindende	(1)
4.1.16	insluitend	(1)
		(16 ÷ 2)
		[8]

VRAAG 5

5.1	probleempies	(1)
5.2	daaraan	(1)
5.3	planne	(1)
5.4	waarvan	(1)
5.5	gekookte	(1)
5.6	vroeër	(1)
5.7	help	(1)
5.8	onnet / deurmekaar / slordig	(1)
		(8 ÷ 2)
		[4]

VRAAG 6

6.1	sprekkamer	(1)
6.2	tydskrifte	(1)
6.3	weekliks	(1)
6.4	ds.	(1)
6.5	oë	(1)
6.6	armpie	(1)
6.7	gebreekte	(1)
6.8	hy	(1)
6.9	is	(1)
6.10	weet	(1)
6.11	hemde	(1)
6.12	langer	(1)
6.13	hulp	(1)
6.14	linkervoet	(1)
6.15	wat	(1)
		[15]

VRAAG 7

- 7.1 Judy sê dat **[daardie]** stuk papier [op **haar** lessenaar was.] (2)
- 7.2 Judy vra vir Doug of **[hy]** weet [wat in **haar** kamer gebeur **het**] (2)
- 7.3 Nee, [die wind het **nog nooit**] [gewaai **nie**] (2)
- 7.4 Doug **[word]** aan sy arm **[gesleep]** (2)
- 7.5 **Wanneer** het die wind gewaai? (2)
- 7.6 Doug vertel wat gebeur het, **[noggans is]** Judy **[kwaad]** (2)
- 7.7 Judy is kwaad want haar kamer is deurmekaar (1)
- 7.8 Judy wil onmiddellik weet waar haar lessenaar, stoel en boeke is. (3)

[16]

VRAAG 8

- 8.1 snorkende (1)
- 8.2 geraas (1)
- 8.3 ore (1)
- 8.4 wekker (1)
- 8.5 drie-uur (1)
- 8.6 nag (1)
- 8.7 angswekkend (1)
- 8.8 Selfs (1)
- 8.9 beplan (1)
- 8.10 **het** verlede nag so **gesnork** (2)
- 8.11 **sal** hy nog so **snork** (1)

[12]

VRAAG 9

- 9.1 B verbaas (1)
- 9.2 iets soos: Haai, waar gaan jy heen ? of En nou, wat gaan aan ? (2)

[3]

VRAAG 10

"Middag Tannie, kan ek asseblief twee eiers leen? My ma moet koekbak en ons het nie eiers nie." (Of iets soortgelyks) (2)

[2]

TOTAAL AFDELING C: [60]

AFDELING D: LETTERKUNDE

VRAAG 11

- 11.1 D Hen wil Valk se naald leen en belowe om die naald of een van haar kuikens te gee as die naald weg is.
- A Sy maak 'n pragtige karas en spog daarmee.
- C Sy roep haar kinders om die huis mooi skoon te maak.
- B Sy sien Valk se skaduwee op die grond gly sover sy beweeg.
- F Sy roep haar kinders om te kom help, want hul ogies is nog jonk.
- E Valk skiet af grond toe om 'n kuiken te gryp. (6)
- 11.2 Vere / voëls / lekker gesels / goeie vriende / lief vir mekaar / kon praat (3)
- 11.3 Kreun asof sy pyn het. Kinders hardloop onder haar vlerke in tot die gevaar verby is. (4)
- 11.4 "behoedsaam" (1)
- 11.5.1 Ja (1)
- 11.5.2 Daar is onrus en vrees in haar hart (2)
- 11.6 Jammer vir haar. Ook kuikens wat hul nie wil verloor nie. (2)
- 11.7 B volksverhaal (1)

OF

VRAAG 12

- 12.1 1. Sy is skraal
2. Sy is hardwerkend
3. Kleinniggie van oupa Skhukhununu
4. Getroud met Siphon Dlamini
5. Dis haar beurt om die stokvel te hou. (5)
- 12.2 Om netjies te wees vir die stokvel. (2)
- 12.3 B Almal veral die kinders (1)
- 12.4.1 skaap / Dorper skaap (**Nie** net Dorper **nie**) (1)
- 12.4.2 spekvet (1)
- 12.4.3 By die buurplaas / aangrensende plaas. (1)
- 12.4.4 Oor die hoë prys van die slagding / skaap / dorper / vleis (1)
- 12.5 'n Sakmes (1)
- 12.6 Die ledegeld (1)
- 12.7 Die geld is gebruik om een gesin per maand te help om groot goed te koop of skuld te betaal. (1)
- 12.8 In die moeilikheid te wees. (1)

- 12.9 vir die eet- en drinkgoed. (1)
- 12.10 Hulle eet en drink lekker / kuier lekker / dans lekker / hou lekker partytjie (2)

TOTAAL AFDELING D: [20]

GROOTTOTAAL: 120